

Infrastrukturdepartementet

Dnr I2020/02471

Yttrande

Stockholm 2021-02-04

Förslag rörande förarbevis för vattenskoter

Såsom påpekas i promemorian berörs försäkringsbolagen av den kommande lagstiftningen. Mot den bakgrunden vill Svensk Försäkring, såsom försäkringsföretagens branschorganisation, inkomma med ett yttrande även om vi inte inbjudits som remissinstans.

Svensk Försäkring tillstyrker promemorians huvudsakliga ändamål och förslag, men vill ta tillfället i akt att påpeka några frågor inför den kommande beredningen.

Intresset av att försäkra vattenskotrar har varit lågt hos försäkringsbolagen mot bakgrund av de många olyckstillfällen och skador som uppkommer. Mot den bakgrunden tror vi att en lagstiftning om förarbevis kan få en återhållande effekt på alltför vidlyftigt användande av vattenskotrar med färre skador till följd.

Vi menar att även myndigheters personal som använder vattenskotter bör genomgå förarutbildning. Behovet av kunskap om var och hur vattenskotern bör framföras är lika stort hos anställda hos myndigheter. Det är dessutom av stor vikt att myndigheter föregår med gott exempel och framför vattenskotern med hänsyn till både mot människor och naturvärden. Mot den bakgrunden bör undantaget för myndigheter i 5 § *förslag till förordning om utbildning och förarbevis för att framföra vattenskotter* utgå.

Förutom de brott som anges i 9 § förordningen, som grund för återkallelse av ett förarbevis för vattenskotter, menar vi att återkallelse även bör gälla för brott mot 20 kapitlet 1 § sjölagen avseende sjöfärdighetsbrister. Det kan röra sig om att vattenskotern framförs trots att fel föreligger i framdrift- och manöversystem samt avseende brister i säkerhetsutrustning. Befälhavarens sjövärdighetsansvar enligt 6 kapitlet 1 § sjölagen är av sådan betydelse att den som brister i kontrollen av vattenskoterns skick i säkerhetskänsliga bör få sitt förarbevis återkallat.

Vad gäller utbildning av vattenskotterförare behövs riktlinjer för vad en sådan utbildning ska innehålla. I annat fall finns en uppenbar risk att olika innehåll och budskap förmedlas av de olika utbildningsföretagen. Vi menar att det inte heller går att rakt av kopiera de i dag erbjudna förarutbildningarna för fritidsbåtar och kustskeppare. Vattenskotern i sig används många gånger på annat sätt och på

andra platser än där fritidsbåtar normalt framförs, samt vattenskotern betar sig annorlunda under färd.

Mot bakgrunden av behovet att ta fram riktlinjer för utbildning av vattenskoterförare, producera material och anordna kurser så förefaller ikraftträdandetiden alltför kort. Det finns en risk att utbildningar skyndas igenom med dålig information och metod för att tillmötesgå vattenskoterförarens möjlighet att använda sina vattenskotrar i sommar. Mot den bakgrunden – och trots att vi ser ett omedelbart behov – bör ikraftträdandetiden anstå för att möjliggöra kvalitet i utbildningen. Lämpligtvis förskjuts ikraftträdandet till årsskiftet.

Det finns en viss risk för förfalskade kursintyg avseende att förarutbildning är genomgången. Exempelvis kan oseriösa uthyrare vara lockade av att tillhandahålla sådana falska intyg vid behov. En standardiserad utformning av intygen är ett sätt att motverka falska intyg samt att utbildaren är skyldig att spara en kopia av intyget under en viss tidsrymd. En viss kontroll av att uthyrare följer regelverket är även på sin plats.

Vattenskoter används i hög grad vid fint och varmt väder på sommaren, varvid föraren många gånger endast är iklädd badkläder. Medtagande av förarbevis, mobiltelefon eller ID-kort kan många gånger förväntas utebli. Något straffansvar ska inte heller föreligga, enligt promemorian. Vi ser här svårigheter för polisen eller Kustbevakningen att kontrollera förarens identitet och rätt att framföra vattenskotern. Hur ska detta ske praktiskt frågar vi oss?

Av 18 § andra stycket *förslag till förordning om utbildning och förarbevis för att framföra vattenskoter* framgår att vid ringa ansvar ska påföljd utebli. I motiven anges som exempel på att ett ringa brott kan vara att vattenskotern av sjösäkerhetsskäl omedelbart behöver flyttas. Ett ansvarsfrihetsundantag föreligger redan av 24 kapitlet 4 § Brottsbalken för en sådan nödsituation. Frågan är således redan reglerad.

Svensk Försäkring

Staffan Moberg